

Н.О. Будна
І.М. Чорненька

ЧИТАНКА

Післябукварний період

Посібник для 1 класу
загальноосвітніх навчальних закладів

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 811.161(075.2)
ББК 81.2Укр я71
Б 90

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Онишків З.М.
вчитель вищої категорії, старший вчитель
Походжай Н.Я.

Будна Н.О.
Б 90 Читанка. Післябукварний період : посібник для 1 класу
загальноосвітніх навчальних закладів / Н.О. Будна,
І.М. Чорненька. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан,
2014. — 112 с.

ISBN 978-966-10-2961-2

УДК 811.161(075.2)
ББК 81.2Укр я71

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

— початок уроку

— читай уважно і правильно

— вправи для розчитування

— словникова робота

— дай відповіді на запитання

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Весна пливе у гомінких струмках

Василь Стус

ва	вал
во	вона
ву	вулик
ве	весна

по	•	ля
зем	•	ля
тра	•	ва
куль	•	баба

ЗАГАДКА

Привітанням журавля
я пробуджую поля,
наповняю ручаї
та завітчую гаї.
Кожен з вас мене впізна.
Відгадали? Я — ... .

- Про кого або про що йдеться у загадці?
- Які слова допомогли тобі її відгадати?

ВЕСНА

- Що з весною настає?
- Сніг у полі розтає.
- А чому то так буває?
- Сонце його пригриває.
- Що ж синіє на землі?
- Ніжні проліски малі.
- А що пнеться з-під листа?
- То травичка вироста.
- А над полем що бринить?
- Любий жайворон дзвенить.

Катерина Перелісна

- Які ознаки весни названо у вірші? Що ще відбувається в природі навесні?
- Хто, на твою думку, запитує, а хто відповідає у цьому творі? Чому ти так вважаєш?
- Попрацюйте в парах! Підготуйтеся і виразно прочитайте вірш в особах.

Незвичайна, найдивовіжніша, розпустилися, зазеленіла, розгойдувалися.

НЕЗВИЧАЙНА ВЕСНА

(Уривок із книги «Їжачок в тумані»)

Це була найдивовижніша весна з усіх, які пам'ятав Їжачок.

Розпустилися дерева, зазеленіла травичка і тисячі вимитих дощами птахів заспівали в лісі.

Усе цвіло.

Спочатку цвіли блакитні проліски. І доки вони цвіли, Їжачкові здавалося, ніби довкола його хатинки — море, і варто йому зійти з ґанку — він одразу потоне. Тому цілий тиждень Їжачок сидів на ґанку, пив чай і співав пісні.

Потім зацвіли кульбаби. Вони розгойдувалися на своїх тоненьких ніжках і були такі жовті, що, прокинувшись якимось уранці й вибігши на ґанок, Їжачок подумав, що опинився у жовтій-прежовтій Африці.

«Не може бути! — подумав тоді Їжачок. — Бо якби це була Африка, я обов'язково побачив би Лева!»

Равлик заворушився і поповз через стежину.

— Тепер зрозуміло, куди він прямує, — сказав дідусь. — Недавно ж дощ пройшов, та захопив тільки ту частину гаю, що через стежку навпроти. А равлик, мабуть, захотів пити.

— Це ж поки він туди добереться!..

Тетянка взяла равлика й перенесла через стежку.

Він на якусь хвилину завмер, а потім поповз назад.

— Бач, упертюх який! Не любить, щоб допомагали, — насупила брови дівчинка.

— Може, й важко йому, але ж кожному хочеться самому здолати свою дорогу, — мовив дідусь.

І вони пішли своєю стежкою, а равлик — своєю.

Василь Чухліб

- Якою ти уявляєш собі Тетянку?
- Як дівчинка ставиться до природи? Доведи свою думку словами тексту.
- Поясни, як ти розумієш слова дідуся «кожному хочеться самому здолати свою дорогу».

СПРАВИ ЛІТА

Знаєш, скільки справ у літа?
Їх усіх не полічити!
Треба нам підсмажить спини,
ніс убрати в ластовиння,
накупати нас у річці
наперед на три сторіччя,
та іще подарувати
лісу й лугу буйні шати.
Словом, справ — не полічити!
Та найбільше треба літу,
щоб зуміли я і ти
набагато підрости!

Анатолій Костецький

- Які справи літа перелічено у вірші?
- Яка з них, на думку автора, найважливіша?
- Розкажи, за що ти любиш літо.

🌿 ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКА 🌿

- ◆ Бджоли раді цвіту, а люди — літу.
- ◆ Два рази в році літо не буває.

Зміст

Весна пливе у гомінких струмках.....	3
І кожна пташка хатку собі в'є.....	7
Лиш горобчик край дороги цвірінчить.....	10
Світ весною — мов веселка.....	13
Без дороги ходить дощ.....	16
Очеретом заросло болото.....	20
З-під верби б'є мале джерело.....	24
Качка з річки йшла, гурт качат вела.....	28
Ляга зернина до зернини в долоні теплої ріллі....	33
Добриденень тобі, Україно моя!.....	37
На Великдень сонце грає.....	41
Якби дерева вмiли говорити.....	46
Кучерява хмарка ллє дощик кучерявий.....	50
Летить бджола, дзижчить бджола.....	55
Найдорожче в світі слово.....	59
З роду в рід кладе життя мости.....	64
Найдорожчий скарб, як в родині лад.....	68
Уже цвітуть сади, поля, луги.....	74
Чорногуз-лелека прилетів здалека.....	79
Україна — мій коханий диво-край.....	83
Вся земля радіє сонцю молодому.....	88
Над вікном гніздечко звила ластівка.....	92
Краще — з друзями разом!.....	95
У нашій рідній мові чарівні є слова.....	99
З колиски рідну мову бережіть.....	103
За весною радісне літо йде.....	107

“КНИГА ПОШТОЮ” А/С 529
м. Тернопіль, 46008
т. (0352) 287489, 511141
(067) 3501870, (066) 7271762
mail@bohdan-books.com

Навчальне видання

БУДНА Наталя Олександрівна
ЧОРНЕНЬКА Ірина Михайлівна

ЧИТАНКА

Післябукварний період

Посібник для 1 класу
загальноосвітніх навчальних закладів

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Любов Левчук*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Художник *Ігор Козій*
Комп'ютерна верстка *Галини Телев'як*
Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 03.03.2014. Формат 70x100/16. Папір офсетний
Гарнітура Прагматика. Умовн. друк. арк. 9,10. Умовн. фарбо-відб. 36,40.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-2961-2

9 789661 029612